

Országos Szakiskolai Közismereti Tanulmányi Verseny

2009/2010

TÖRTÉNELEM

I. (iskolai) forduló

2010. január 14.

.....
Intézmény neve (bélyegző)

<i>Versenyző</i>		<i>Pontszám</i>	
<i>Neve</i>	<i>Megye</i>	<i>Elérhető</i>	<i>Elért</i>
		75	

..... <i>Felkészítő tanár</i>	..... <i>Javító tanár</i>
----------------------------------	------------------------------

Kedves Versenyző!

A feladatok megoldására 60 perc áll rendelkezésére. A feladat megoldásához a középiskolai történelmi atlaszok bármelyike használható, más segédeszköz nem.

A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatja meg.

Kérjük, ügyeljen az idő beosztására!

Sikeres feladatmegoldást kívánunk!

1. feladat

(10 pont)

Olvassa el figyelmesen az alábbi rendelet szövegét, majd válaszoljon a kérdésekre!

„... mivel azt akarjuk, hogy harmadrészig égetett [idegen fémek egyharmad részben tartalmazó] és nagyobb számban kibocsátandó ezen mostani pénzünk egész országunkban változatlanul állandó forgalomban maradjon, és azt elárassza, s hogy kamaráink tavalyi, tavaly előtti és a négy évvel ezelőtti kibocsátott dénárjai ugyanezen újjakkal együtt, egyidejűleg legyenek forgalomban, s azokat emezekkel egyformán fogadják el, – határozván elrendeltük és parancsoljuk, hogy minden megyében, minden egyes kapu után, amelyen szénával vagy gabonával megrakott szekér képes befordulni vagy azon át kijönni –, lakjék bár ugyanazon kapu mögött, illetve kapuval rendelkező telken három vagy négy, vagy ennél több ember, hacsak nem annyira szűkölködő és szegény, hogy azt sem képes megfizetni, ... kivéven a mi királyi és királynéi szolgálókat ... kivéven továbbá az egyházakat, városokat vagy másokat, akik nyilvánvaló kiváltságot, szabadságot élveznek, a kirovás megtörténte után 15 napon belül 18 dénárt a kamarák ispánjának a kezéhez kell szolgáltatni és fizetni.”

(1342. évi királyi dekrétum)

a) Hogy nevezik ezt az új állami adót?

.....

b) Mivel indokolja a bevezetését?

.....

c) Mi az új pénz neve?

.....

d) Kik kapnak mentességet az új adó megfizetése alól?

.....

e) Ki adta ki a dekrétumot?

.....

f) Melyik dinasztiahoz tartozik ő?

.....

2. feladat

(8 pont)

Figyelmesen nézze meg a következő oldalon található, négy jeles magyar uralkodót ábrázoló képeket, továbbá olvassa el az alábbi idézeteket!

A: „s nyögte ... bús hadát Bécsnek büszke vára.”

B: „Ha valamely szabad ember tíz dénár értékűt lop, akasszák fel.”

C: „Minden szabad faluban élő (...) jobbágyainktól – kivéve a fallal övezett városokat – ezek minden terményének és borának kilenced részét fogjuk beszedetni.”

D: „Ha valakinek az Isten tízet adott egy évben, a tizedik részt adja Istennek, és ha valaki a tizedét elrejt, kilenc részt fizessen.”

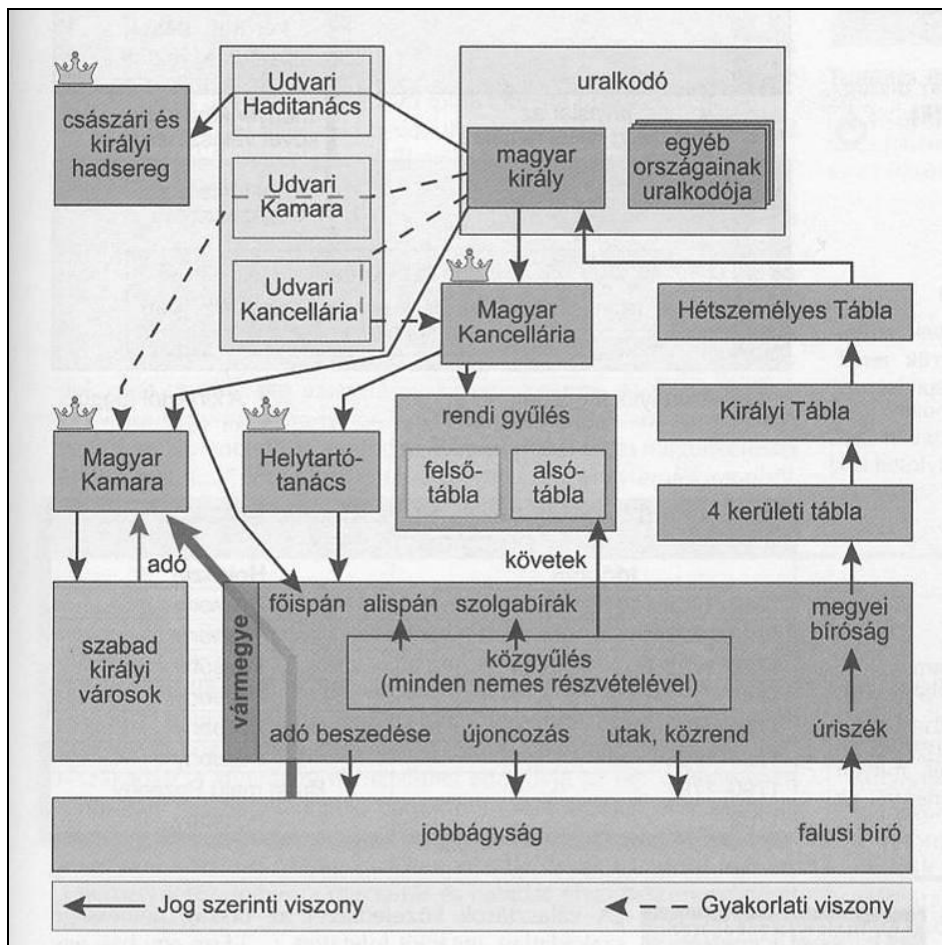
- a) Sorszámozza – a képek fölötti cellában – uralkodásuk időrendjében a királyokat (1. a legrégebben uralkodott királyunk).
- b) Írja a kép alatti cellába annak az idézetnek a betűjelét, amely a képen szereplő királyhoz kapcsolódik.

3. feladat

(14 pont)

Az alábbi táblázat a XVIII. századi Magyarország államszervezetét mutatja.

Az ábra alapján tud válaszolni a következő kérdésekre.

a) Melyik a legfőbb magyar kormányzati szerv?

.....

b) Melyik testület képviseli a legfőbb bírói hatalmat?

.....

c) Hány házból áll a magyar törvényhozás? Mi a nevük?

.....

d) Kik vehetnek részt a megyegyűléseken?

.....

e) Mely kérdésekben dönthet a vármegye?

.....

f) Kik adóznak közvetlenül a Magyar Kamarának?

.....

g) Melyek a legfőbb udvari kormányiszékek?

.....

4. feladat

(5 pont)

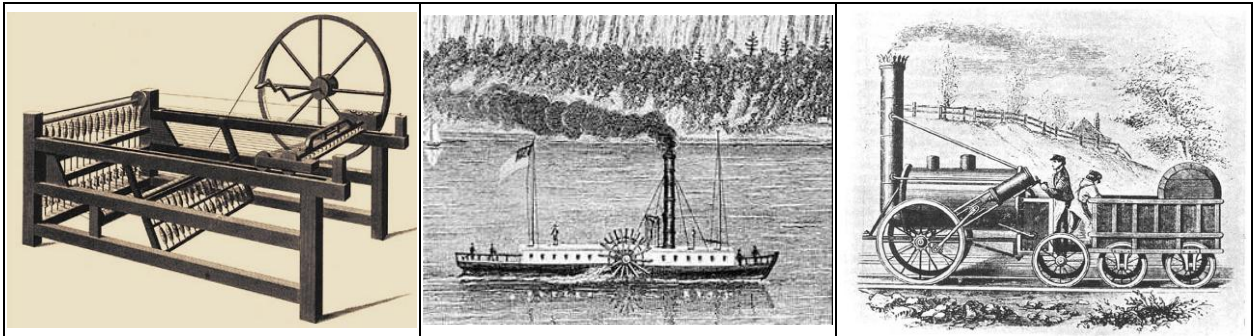
Melyik esemény történt korábban? A helyesnek tartott választ húzza alá!

Az angol polgári forradalom kirobbanása	vagy	A török kiűzése Magyarországról
Az amerikai Függetlenségi Nyilatkozat	vagy	A Rákóczi szabadságharc vége
A Nagy francia forradalom kirobbanása	vagy	A magyar reformkor kezdete
Az amerikai polgárháború kezdete	vagy	A világosi fegyverletétel
A Német Császárság megszületése	vagy	Ferenc József magyar királlyá koronázása

5. feladat

(11 pont)

Tanulmányozza a táblázatban lévő képeket és válaszoljon az alábbi kérdésekre! Válaszait a megfelelő oszlopba írja! Az atlasz segíthet!

a) Mit lát a képeken?

--	--	--

b) Ki a gépek megalkotója?

--	--	--

c) Melyik évben találták fel?

--	--	--

d) Minek nevezzük azt a folyamatot (korszakot), amelyikben létrejöttek?

.....

e) Melyik országban kezdődött el ez a folyamat?

.....

6. feladat

(6 pont)

Tanulmányozza figyelmesen a táblázatot, majd válaszoljon az alábbi kérdésekre! Válaszait a kérdések alatti vonalra írja!

<i>A vasútsűrűség mutatói Európában (1894–1895)</i>		
<i>Ország</i>	<i>1000 km²-re</i>	<i>100 ezer lakosra</i>
	<i>jutó vasúti km</i>	
Anglia	107	85,7
Franciaország	77	107,5
Belgium	188	87,4
Németország	87	89,8
Svájc	84	116,4
Olaszország	52	48,1
Ausztria	59	71,1
Magyarország	43	76,8
Spanyolország	24	70,3
Portugália	25	45,8
Oroszország	7	34,8
Románia	20	48,2
Bulgária	9	25,3
Szerbia	11	23,3
Dánia	58	102,8
Svédország és Norvégia	14	160,2

- a) Melyik a vasúttal legellátottabb ország a terület, illetve melyik a lakosság alapján?
.....
- b) Melyik a vasúttal legkevésbé ellátott ország a terület, illetve melyik a lakosság alapján?
.....
- c) Hazánk fejlettebb vagy nem Spanyolországnál és Portugáliánál?
.....
- d) Melyik későbbi katonai tömbnek – az antantnak vagy a központi hatalmaknak – fejlettebb a vasúthálózata?
.....

7. feladat

(4 pont)

Nézze meg figyelmesen a képet, és válaszoljon a kérdésekre!

- a) Kit ábrázol a kép?
.....
- b) Milyen névvel illették? (A mauzóleumán is ez szerepel.)
.....
- c) Melyik nevezetes esemény köthető a nevéhez?
.....
- d) Milyen tisztsége volt a Batthyány-kormányban?
.....

8. feladat

(8 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő, a XIX. századi Magyarország történelméhez kapcsolódó névsorokat, majd a megadott kulcs segítségével döntse el, hogy ki a kakukktojás, ki nem illik a sorba? Válaszát írja az állítás utáni négyzetbe!

<i>Névsor</i>	<i>Kulcs</i>	<i>„Kakukktojás”</i>
Kossuth, Széchenyi, Kölcsey, Eötvös, Mészáros	miniszterek	
Desseffy, Jókai, Petőfi, Irinyi, Vasvári	márciusi ifjak	
Guyon, Dembinszky, Bem, Damjanich, Görgey	nem magyar származásúak	
Knezich, Klapka, Láhner, Lázár, Vécsey	aradi vértanúk	
Erkel, Mosonyi, Ybl, Liszt, Dankó	zeneszerzők	
Schulek, Madách, Vörösmarty, Arany, Mikszáth	írók, költők	
Andrássy Gyula, Tisza István, Tisza Kálmán, Tisza Lajos, Wekerle Sándor	miniszterelnökök	
Bánki Donát, Csonka János, Eötvös Loránd, Kandó Kálmán, Hauszmann Alajos	feltalálók	

9. feladat

(9 pont)

Az utolsó feladatban az imperializmus korának gyarmati terjeszkedéséről lesz szó. Az atlasz „Afrika 1914-ben” című térképábrája alapján válaszoljon a következő kérdésekre!

a) Milyen irányú az angol terjeszkedés?

.....

b) Milyen irányban terjeszkedtek a franciák?

.....

c) Melyik a legkisebb területű gyarmatosító hatalom

.....

d) Melyik terület az övé?

.....

e) Soroljon fel két német gyarmatot Afrikából?

.....

.....

f) Melyik a legnagyobb olasz gyarmat?

.....